

Проект резолютивної частини
Круглий стіл
«ДІАЛОГ ПРО PSO: ТАРИФИ, ГРОМАДИ, РІШЕННЯ»
(м. Львів, 29 вересня 2026 року)

Для обговорення та голосування пропонуються такі положення резолюції:

Пропозиція	Результат голосування (оберіть одну відповідь)
1. Впровадити європейські підходи до формування пасажирських тарифів та забезпечення доступності залізничних перевезень. Формування тарифів має ґрунтуватися на прозорих, економічно обґрунтованих принципах із урахуванням якості транспортних послуг, платоспроможності населення та транспортних потреб громад. Для суспільно важливих перевезень, які неможливо забезпечити в необхідному обсязі та якості за доступного для населення тарифу виключно на комерційних засадах, передбачати компенсацію перевізнику через механізм PSO. Умови такої компенсації мають визначатися договором на конкретні транспортні послуги. Цей підхід має поєднувати фінансову стійкість перевізників із доступністю поїздок до місць роботи, навчання, медичних закладів та інших суспільно важливих об'єктів, особливо для мешканців громад з обмеженими транспортними альтернативами	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
2. Сформувати правову та інституційну основу суспільно важливих зобов'язань (PSO). Рекомендувати Кабінету Міністрів України та профільному міністерству підготувати узгоджені законодавчі й підзаконні зміни з урахуванням Регламенту (ЄС) № 1370/2007 зі змінами. Визначити компетентних замовників, їхні повноваження та джерела фінансування на державному і регіональному рівнях, порядок участі громад і розмежування функцій замовника, перевізника та управителя інфраструктури. Закріпити критерії віднесення перевезень до суспільно важливих послуг, необхідний обсяг або якість яких не забезпечуються на комерційних засадах.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
3. Запровадити договори на конкретно визначені транспортні послуги. Рекомендувати профільному міністерству розробити типові умови договору PSO: маршрути і зупинки, кількість рейсів та поїздо-кілометрів, розклад, місткість і доступність рухомого складу, вимоги до якості, тарифи для пасажирів, порядок компенсації, звітність та відповідальність сторін. Передбачити строки оплати, правила індексації й перегляду замовлення, розподіл ризиків попиту та витрат, а також порядок забезпечення перевезень у разі безпекових обмежень.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь

Пропозиція	Результат голосування (оберіть одну відповідь)
4. Оцінити експеримент державного замовлення та визначити етапи розвитку PSO. Рекомендувати профільному міністерству й АТ «Укрзалізниця» за участю громад та незалежних експертів оцінити результати експерименту, запровадженого постановою КМУ від 18.02.2026 № 232, щодо прозорості витрат, виконання замовлення та доступності перевезень. На цій основі підготувати дорожню карту переходу до сталої системи PSO з окремими рішеннями для приміських і регіональних перевезень. Адаптувати державну координацію румунської моделі та регіональну участь польської й німецької моделей до українських умов.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
5. Затвердити прозору методику визначення компенсації перевізнику. Рекомендувати профільному міністерству розробити методику визначення чистого фінансового ефекту PSO: обґрунтовані витрати, включно з доступом до інфраструктури, зменшені на відповідні доходи та інші позитивні фінансові ефекти, з додаванням розумного прибутку. Параметри розрахунку встановлювати заздалегідь; передбачити роздільний облік, перевірку розподілу спільних витрат, звірку планових і фактичних показників та повернення надмірної компенсації. Унеможливити подвійне відшкодування тих самих витрат за різними бюджетними програмами.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
6. Забезпечити стає фінансування і добровільність участі громад. Рекомендувати Уряду та органам регіонального рівня передбачити фінансування базового транспортного обслуговування з державного бюджету та прозорий механізм регіонального співфінансування. Участь громад у додаткових рейсах або сервісах здійснювати в межах законних повноважень, затверджених програм і бюджетних рішень. Не ставити збереження базового сполучення фінансово слабких громад у залежність виключно від їхнього внеску; передбачити механізм вирівнювання та багаторічне планування в межах бюджетного законодавства.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
7. Застосовувати аналіз витрат і вигод (СВА) для обґрунтування перевезень. Рекомендувати замовникам та експертам оцінювати альтернативні маршрути, частоту руху й тарифні рішення за витратами та вигодами для суспільства: доступом до праці, освіти й лікування, часом поїздки, безпекою та екологічними ефектами. Проводити аналіз чутливості до попиту, витрат і тарифів, перевіряти бюджетну спроможність. Розмір компенсації визначати окремою фінансовою моделлю PSO; бюджетні виплати не включати до СВА як самостійну суспільну вигоду та не допускати подвійного обліку ефектів.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь

Пропозиція	Результат голосування (оберіть одну відповідь)
8. Запровадити єдиний паспорт транспортних потреб громади. Рекомендувати громадам спільно з перевізниками й експертами збирати за узгодженою формою дані про напрями та мету поїздок, пасажиропотоки, сезонність, потрібні години прибуття і повернення, пересадки, доступ до станцій та альтернативний транспорт. АТ «Укрзалізниця» запропонувати надавати узагальнені операційні й фінансові дані для обґрунтування замовлення. Результати анкетування п'яти громад використати як початкове джерело потреб із подальшою перевіркою, без поширення висновків вибірки на всіх мешканців.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
9. Апробувати диференційований підхід з урахуванням вразливості громад. Рекомендувати експертам проєкту та профільним органам перевірити на пілотних прикладах показники транспортної доступності, вразливості громади, критичності інфраструктури та соціальної значущості перевезень, запропоновані в матеріалах КПП ім. Ігоря Сікорського. Встановити джерела даних, шкали й правила застосування коефіцієнтів. Розмежувати їх використання для пасажирського тарифу, обсягу підтримки та плати за інфраструктуру; перевірити законність і недискримінаційність. Для громад без доступної альтернативи пріоритетом має бути підтримка доступності через PSO.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
10. Закріпити змістовні консультації з громадами щодо транспортних рішень. Рекомендувати профільному міністерству, регіональним органам влади та перевізникам установити порядок консультацій перед відкриттям, скороченням чи припиненням маршрутів, істотними змінами розкладу і тарифів. Оприлюднювати обґрунтування, прогноз впливу на доступність, розглянуті альтернативи та відповіді на пропозиції. Передбачити строк подання зауважень і залучення вразливих груп. Для невідкладних безпекових змін визначити оперативне інформування, подальший перегляд і можливі тимчасові альтернативи.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
11. Узгоджувати залізничне та автобусне сполучення відповідно до щоденних потреб. Рекомендувати регіональним органам влади, громадам і перевізникам спільно погоджувати графіки поїздів та підвізних автобусів, час пересадок і доступ до станцій. Пріоритет надавати можливості вчасно дістатися роботи, навчання та медичних закладів і повернутися того самого дня. Сезонні туристичні рейси планувати з урахуванням базових потреб мешканців. Опрацювати спільне інформування про всю поїздку та пілотні інтегровані квитки за умови врегулювання розподілу доходів між перевізниками.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь

Пропозиція	Результат голосування (оберіть одну відповідь)
12. Визначити мінімальні стандарти доступності суспільно важливих перевезень. Рекомендувати компетентним замовникам передбачати в транспортних планах і договорах PSO обґрунтований мінімум рейсів, прийнятний час доїзду до основних центрів послуг, цінову доступність та вимоги до безбар'єрності. Враховувати потреби людей з інвалідністю, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, людей старшого віку, школярів і студентів. Планувати доступні платформи, посадку та пасажирську інформацію разом із рухомим складом; рішення про малозавантажені маршрути приймати з оцінкою соціальних наслідків і транспортних альтернатив.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
13. Підготувати пілотні транспортні замовлення разом із громадами. Запропонувати Мукачівській, Глибоцькій, Рахівській, Тячівській і Перечинській громадам за участю регіональних органів влади та перевізників сформувати обґрунтовані варіанти послуг; долучити за згодою Рава-Руську й інші зацікавлені громади. Кейс Перечин—Ужгород використати як методичний приклад після заміни модельних припущень фактичними даними. Для кожного пілоту визначити маршрут, розклад, попит, витрати, джерела фінансування, показники результату та умови продовження; рішення про запуск приймати після погодження повноважень і ресурсів.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
14. Запровадити контроль якості та результативності договорів PSO. Рекомендувати замовникам установлювати вимірювані показники виконаних рейсів, пунктуальності, місткості, доступності, зручності пересадок і розгляду звернень. Визначити вихідні значення, цілі та щоквартальну звітність, залучити громади до перевірки фактичного обслуговування. Передбачити незалежну перевірку витрат, пропорційне коригування оплати за невиконані послуги, стимули для підвищення якості та порядок врахування обставин, що не залежать від перевізника.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
15. Забезпечити прозорість фінансування та умов доступу до інфраструктури. Рекомендувати профільному міністерству, замовникам і управителю інфраструктури оприлюднювати перелік замовлених послуг, параметри компенсації, узагальнені результати виконання договорів та підстави тарифних рішень. Розвивати документ про мережу за підходами Network Statement із чіткими умовами доступу, переліком послуг і правилами розрахунку платежів. Окремо показувати тариф для пасажирів, інфраструктурну плату та бюджетну компенсацію; обсяг відкритих даних визначати з урахуванням законних безпекових обмежень.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь

Пропозиція	Результат голосування (оберіть одну відповідь)
16. Розвивати прозорий вибір перевізника та рівні умови участі. Рекомендувати при формуванні законодавства про PSO передбачити конкурентні процедури як основний орієнтир та чітко визначені, обґрунтовані винятки для прямого укладення договорів. Узгодити їх із законодавством України та адаптацією Регламенту (ЄС) № 1370/2007. Забезпечити порівнюваність пропозицій і недискримінаційний доступ до необхідної інфраструктури. Можливість залучення регіональних операторів оцінювати за фінансовою й технічною спроможністю, безпекою та здатністю виконати замовлення без перерв у перевезеннях.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
17. Запустити пілотну інформаційно-комунікаційну платформу PSO. Запропонувати ЗУРЦ разом із громадами, експертами, органами влади й перевізниками забезпечити на платформі базу документів і навчальних матеріалів, паспорти транспортних потреб, тематичні консультації, реєстр пропозицій та відстеження відповідей. Визначити адміністратора, відповідальних від учасників, правила модерації, оновлення даних і доступу. Забезпечити новим учасникам доступ до архіву матеріалів та рішень, а мешканцям без цифрових навичок — можливість передати звернення через представника громади.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
18. Продовжити навчання громад і підготовку практичних матеріалів. Запропонувати команді проєкту підготувати доступні пояснення PSO, зразки паспорта потреб і транспортного замовлення, приклади СВА та розрахунку компенсації, а також навчання для представників громад. Пояснювати різницю між пільгою пасажирів, тарифом, оплатою інфраструктури й компенсацією за договором PSO. Для наступних заходів застосувати порівнювані опитування до і після навчання; наявні результати кампанії використовувати як вихідний зріз обізнаності, а не як доведений приріст знань.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь
19. Підтримати міжмуніципальну й транскордонну співпрацю. Запропонувати громадам та регіональним органам влади готувати спільні транспортні пропозиції, зокрема для прикордонних і периферійних територій, та узгоджувати їх із компетентними органами сусідніх держав. Залучати міжнародну технічну допомогу й транскордонні програми до досліджень, цифрових інструментів, доступності станцій та підготовки пілотів відповідно до умов фінансування. Для регулярних перевезень окремо визначати стаке джерело компенсації після завершення грантової підтримки.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь

Пропозиція	Результат голосування (оберіть одну відповідь)
20. Організувати подальше опрацювання і моніторинг резолюції. Запропонувати ЗУРЦ координувати робочу групу за участю громад, експертів, органів влади та перевізників. Протягом 30 календарних днів після ухвалення резолюції підготувати план її реалізації із погодженими відповідальними, строками й очікуваними результатами. Схвалені положення включити до «Рекомендацій щодо залучення громад до формування механізму PSO з урахуванням світового досвіду», направити компетентним органам і оприлюднити. На підсумковій конференції проєкту представити стан розгляду пропозицій та результати пілотної платформи.	☐ Підтримую ☐ Не підтримую ☐ Утримуюсь

Учасник: _____